
ADVIES

Voorontwerp van ordonnantie betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten

---

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	8 december 2023
Aanvraag behandeld door	Commissie Leefmilieu
Advies aangenomen door de Raad van Bestuur op	26 januari 2024
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering van	22 februari 2024

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

Met de aanneming van de Verordening (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten (hierna « IUS ») en de opstelling van haar « lijst van zorgwekkende IUS » heeft de Europese Unie zich voorzien van een werkkader om de introductie van IUS op haar grondgebied te voorkomen en te beheersen.

De bevoegdheden, die voor de behandeling van deze materie moeten worden gemobiliseerd, komen toe aan de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten. Deze entiteiten hebben daarom een samenwerkingsakkoord gesloten dat de gecoördineerde uitvoering van de Europese verordening mogelijk moet maken en de uitwisseling van informatie moet organiseren.

Dit samenwerkingsakkoord blijkt evenwel ontoereikend om de voorschriften van de Europese verordening door te voeren die strikt onder de gewestelijke bevoegdheden ressorteren. Daarbij komt dat het huidig Brussels juridisch kader niet toelaat om de verschillende verplichtingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te vervullen teneinde de introductie en verspreiding van de IUS te beheersen. Hiertoe dient een ordonnantie over de IUS te worden aangenomen.

Met de omkadering van verschillende aspecten van het beleid ter bestrijding van de IUS (voorkoming, noodmaatregelen, actieplannen, toezicht, vroegtijdige opsporing en uitroeiing/beheersing) en de bepaling van de noodzakelijke Brusselse normen wil dit voorontwerp van ordonnantie de bepalingen van de Europese verordening en van het samenwerkingsakkoord toepassen.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil bovendien gebruik maken van de mogelijkheid om een meer ambitieuze reglementering in te voeren. Zo is behalve de « Europese » lijst (van de zorgwekkende IUS in de Europese Unie) en de « nationale » lijst (van de zorgwekkende IUS voor België) ook een « Brusselse » lijst voorzien (met een specifieke oplijsting van de zorgwekkende IUS voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die noch in de Europese lijst noch in de nationale lijst zijn opgenomen), evenals een « alert-lijst » met de IUS die nog niet wijd verspreid zijn maar waarvan de opvolging nodig wordt geacht (ongeacht of deze IUS al dan niet op een van de drie voormelde lijsten voorkomen).

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Sociaaleconomische impact

Behalve een bedreiging voor de biodiversiteit, de ecosystemen en de ecosystemische diensten (bestuiving, waterzuivering, ...), houden de introductie en de verspreiding van IUS eveneens een sociaaleconomisch risico in. Immers, bepaalde IUS kunnen aan de basis liggen van aanzienlijke economische verliezen en bepaalde activiteiten schaden (bijvoorbeeld door de teelt van gewassen te vernietigen, door de beschadiging van infrastructuur of door de versperring van bevaarbare waterwegen).

Vanuit sociaal oogpunt vormen de introductie en verspreiding van bepaalde IUS, die ziekten verspreiden of allergische reacties veroorzaken, een risico voor de volksgezondheid.

Brupartners steunt daarom de strijd tegen de introductie en verspreiding van IUS. Hij is van oordeel dat deze een geïntegreerde en tussen de gewesten gecoördineerde aanpak vereisen van preventie, voortijdige opsporing en beheersing/uitroeiing van IUS.

1.2 Sensibilisatie, informatie en sancties

Brupartners benadrukt dat het belangrijk is om het grote publiek te informeren en te sensibiliseren aangaande de problematiek van de IUS in het algemeen en meer in het bijzonder aangaande de verplichtingen die neerkomen op de actoren die de aanwezigheid van IUS zouden vaststellen op een terrein dat hen toebehoort.

Bovendien is **Brupartners** van mening dat het ook noodzakelijk is om informatie te verstrekken aangaande de opgelegde sancties ingeval van overtredingen van de wetgeving die van kracht zal zijn.

Tot slot vraagt **Brupartners**, gelet op de gevolgen ervan, dat de strafrechtelijke sancties zouden worden voorbehouden voor handelingen die, hetzij door grove nalatigheid, hetzij opzettelijk, ernstige schade toebrengen aan het leefmilieu.

1.3 Prioritering

Gelet op de aanzienlijke hoeveelheid werk die deze uitdaging met zich meebrengt, is **Brupartners** van mening dat er prioriteiten op het gebied van bestrijding van IUS zullen moeten worden gesteld.

Vanwege de Europese verplichtingen en het risico op sancties (bij niet-naleving van deze verplichtingen) zal waarschijnlijk prioriteit worden gegeven aan de bestrijding van IUS die op de lijst als van communautair belang zijn aangemerkt. Niettemin is **Brupartners** van oordeel dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, indien nodig, legitiem zou kunnen zijn om bij de Europese Unie (in het kader van een constructieve dialoog) zijn belang te doen gelden om prioriteit te geven aan de bestrijding van bepaalde IUS die niet op de « Europese » lijst staan, maar die een specifiek risico voor zijn grondgebied vormen.

1.4 Beheerders van openbare ruimten en middelen

Brupartners neemt er akte van dat de beheerders van openbare ruimten die betrokken zullen zijn bij de bestrijding van IUS voornamelijk publieke operatoren zullen zijn.

Hoewel deze situatie kansen biedt (gecoördineerde aanpak, mobilisatie van financiële middelen, wetenschappelijke expertise en regelgevende bevoegdheden, ...), vraagt **Brupartners** om ook tegemoet te komen aan de behoeften van de operatoren zodat zij de IUS doeltreffend zouden kunnen bestrijden (menselijke en budgettaire middelen, ...).

Daarnaast is **Brupartners** van mening dat het waarschijnlijk nodig zal zijn om te tegemoet te komen aan nieuwe opleidingsbehoeften om werknemers (zowel in de publieke als in de particuliere sector) in staat te stellen de vaardigheden te verwerven die nodig zijn om IUS snel en doeltreffend op te sporen enerzijds, en om de beste beheersings-/uitroeiingstechnieken voor IUS onder de knie te krijgen anderzijds.

*
*   *